

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/229/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812221433
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Martináková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3812221433.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivety Martinákovvej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej v právnej veci navrhovateľov 1/ Ing. P. U., bytom V., L. XX/X, 2/ N. R., bytom V., T. XX/X, proti odporcovi V. - X., spol. s r.o., so sídlom V., T. XX, N.: XX XXX XXX, zastúpenému JUDr. R. C., advokátom so sídlom L., G. P. č. 6, o zaplatenie 24.913,73 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa 1/ proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 11. novembra 2014, č.k. 7C/305/2012-1011 takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľa 1/ **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa 1/, ktorým sa domáhal proti odporcovi zaplatenia náhrady škody. Konanie o návrhu navrhovateľky 2/ proti odporcovi podľa § 96 ods. 1 O.s.p. zastavil. Navrhovateľke 2/ vrátil súdny poplatok z návrhu 30,35 eur s tým, že upravil Daňový úrad Trenčín, aby súdny poplatok z návrhu 30,35 eur vrátil navrhovateľke 2/. Ďalej vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ 1/ podaným návrhom spolu s navrhovateľkou 2/, predmetom súdneho konania proti odporcovi urobili nárok o náhradu škody vo výške 24.913,73 eur s príslušenstvom. Navrhovateľka 2/ pred začatím prvého pojednávania žalobný návrh proti odporcovi zobrala v celom rozsahu späť a súd konanie o jej návrhu zastavil. Dňa 30.11.2012 navrhovateľ 1/ písomne oznámil (č. l. 169), že mu ako vlastníkovi bytu ul. L. č. XX/X, V. zo sumy 24.913,73 eur s príslušenstvom vznikla škoda, ktorá predstavuje 685,11 eur s príslušenstvom, a túto sumu si proti odporcovi uplatňuje. Navrhovateľ 1/ sa proti odporcovi domáhal zaplatenia náhrady škody (splnenia povinnosti z porušenia práva) na tom skutkovom základe, že od uvedenia nového zdroja tepla - plynovej kotolne PK-4, na ul. K. v V. do prevádzky, t. j. od 13.10.2004 došlo ku nevhodnej prevádzke sústavy tepelných zariadení na vetve A - L.. V tepelnom kanáli ponechané štyri staré, neizolované potrubia, ktoré neboli spoločnými zariadeniami bytového domu ul. L. č. XX, č. XX V., v časovom období 01.01.2006 do 30.6.2009, mali byť primárnou príčinou tepelných strát v rozsahu 19,4%. Tepelné straty v uvedenom období boli výrobcom a dodávateľom tepla fakturované a následne odberateľom tepla - odporcom vo vyúčtovaní služieb za rok 2006, 2007, 2008 a 1. polrok 2009 rozpočítavané jednotlivým vlastníkom, a to aj jemu ako vlastníkovi bytu ul. L. č. XX/X, V.. Odporca porušil svoje právne povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zák. č. 182/1993 Z. z.. Ako správca vedel, že projekt Rekonštrukcia tepelného hospodárstva Mesta V. nebol dodržaný, keďže nedošlo k zdemontovaniu predmetných štyroch potrubí, preto s výrobcom a dodávateľom tepla nemal uzavrieť Zmluvu o dodávke a odbere tepla na ústredné vykurovanie a teplú úžitkovú vodu, resp. mal navrhnúť zmenu jej obsahových náležitostí. S poukazom na odporcom uplatnenú námietku premlčania súd riešil otázku, či, a ak áno, kedy navrhovateľovi 1/ vznikla škoda. Táto otázka má totiž význam i z hľadiska začiatku plynutia premlčacej doby. V predmetnom časovom období od 1.1.2006 do 30.6.2009,

odporca bol správcom bytového domu ul. L.. XX, č. XX v V., na základe uzavretej Zmluvy o výkone správy zo dňa 22.12.2005 a zo dňa 28.12.2007. Ako správca bol povinný do 31.mája nasledujúceho roka vykonať vyúčtovanie úhrad za plnenia, rozúčtované na jednotlivé byty a nebytové priestory. Vo vyúčtovaní služieb za rok 2006, 2007, 2008 a 2009 odporca vychádzal z predpísaných záloh (nie aj fakticky zaplatených), ktoré evidoval a z nákladov za dodávku tepla, studenej vody a odvod odpadových vôd, dodávku teplej vody, osvetlenie spoločných priestorov. Vo vyúčtovaní služieb za rok 2006 vyčíslil preplatok vo výške 6.514,- Sk, ktorú sumu jednostranným právnym úkonom započítal na úhradu časti pohľadávky (6.514,- Sk) vyčíslenej ku dňu 31.12.2006 vo výške 33.480,- Sk. Vo vyúčtovaní odporca uviedol, že celkový, voči navrhovateľovi 1/, evidovaný nedoplatok je 26.966,- Sk. Vo vyúčtovaní služieb za rok 2007 odporca vyčíslil preplatok vo výške 8.263,- Sk, ktorú sumu jednostranným právnym úkonom započítal na úhradu časti pohľadávky (8.263,- Sk) vyčíslenej ku dňu 31.12.2007 vo výške 45.240,- Sk. Vo vyúčtovaní odporca uviedol, že celkový, voči navrhovateľovi 1/, evidovaný nedoplatok je 36.977,- Sk.. Vo vyúčtovaní služieb za rok 2008 odporca vyčíslil preplatok vo výške 9.922,24 Sk, ktorú sumu jednostranným právnym úkonom započítal na úhradu časti pohľadávky (9.922,24 Sk) vyčíslenej ku dňu 31.12.2008 vo výške 53.301,- Sk. Vo vyúčtovaní odporca uviedol, že celkový, voči navrhovateľovi 1/, evidovaný nedoplatok je 43.378,76 Sk. Vo vyúčtovaní služieb za rok 2009 odporca vyčíslil preplatok 581,02 eur, ktorú sumu jednostranným právnym úkonom započítal na úhradu časti pohľadávky (581,02 eur) vyčíslenej ku dňu 31.12.2009 vo výške 2.032,81 eur. Vo vyúčtovaní odporca uviedol, že celkový, voči navrhovateľovi 1/, evidovaný nedoplatok je 1.451,79 eur. Navrhovateľ 1/ odporcovi neuhradil vyúčtované (vo vyúčtovaní služieb za predmetné obdobie) náklady na teplo pre ústredné vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody z tepelných strát, o čom svedčí aj to, že i v reklamáciách za kalendárne roky 2010 až 2013 poukazuje na to, že vo vyúčtovaniach v celkovom nedoplatku, ktorý odporca voči nemu eviduje sú zahrnuté aj nedoplatky na tepelných stratách za obdobie od 01.01.2006 do 30.06.2009. Žalovanú sumu 685,11 eur navrhovateľ 1/ nezaplatil. Súd prvého stupňa konštatoval, že existujúci majetok navrhovateľa 1/ sa nezmenšil, majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch mu ešte nevznikla. Z uvedených dôvodov súd jeho návrh o zaplatenie 685,11 eur zamietol. Okamih možnosti uplatnenia práva na náhradu škody (actio nata) totiž nenastal, preto ani nemohla začať plynúť subjektívna alebo objektívna premlčacia doba. Plynutie premlčacej doby (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka) nemôže začať skôr, než škoda vôbec vznikla. Zo súdnej praxe už vyplýva, že škoda, náhradu ktorej je možné uplatňovať proti zodpovednému subjektu nevzniká poškodenému tým, že vznikla (stala sa splatnou) pohľadávka veriteľa proti nemu (v prejednávanej veci z vyúčtovania služieb za rok 2006 až 2009), ale skutočná škoda (zmenšenie majetkových hodnôt) mu môže vzniknúť až faktickým zaplatením dlhu. Navrhovateľ 1/ v konaní nepreukázal vznik škody (zmenšenie majetkovej sféry), preto súd už ďalej neskúmal, či sú splnené ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti odporcu za škodu, a ani to, či skutočná škoda predstavuje 685,11 eur alebo inú sumu. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 05.08.2014 vyplýva, že odporca (v pozícii navrhovateľa) si proti navrhovateľovi 1/ (ako odporcovi) v inom konaní uplatňuje nárok o zaplatenie nedoplatku z vyúčtovaní služieb. Pre úplnosť súd uviedol, že v tomto inom konaní navrhovateľ 1/ (v postavení odporcu) sa môže procesne brániť, že dlh je nižší, a to o množstvo tepla z tepelných strát, a svoje tvrdenie preukazovať (okrem orientačného výpočtu z apríla 2005, napr. návrhom na vykonanie znaleckého dokazovania). Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ 1/ nepreukázal vznik škody (zmenšenie majetkovej sféry o sumu 685,11 eur), preto ani nemohlo začať omeškanie odporcu ako dlžníka. Nárok navrhovateľa 1/ o zaplatenie poplatkov z omeškania je tiež neopodstatnený. Písomným podaním zo dňa 30.11.2012 navrhovateľ 1/ oznámil, že zo sumy 24.913,73 eur s príslušenstvom, mu ako vlastníkovi bytu ul. L., V. vznikla škoda, ktorá predstavuje 685,11 eur s príslušenstvom a túto si proti odporcovi uplatňuje. Navrhovateľ 1/ teda upresnil žalobný návrh o zaplatenie sumy 685,11 eur s príslušenstvom s tým, že rozdiel medzi touto sumou a pôvodne žalovanou predstavuje škodu, ktorá mala vzniknúť ostatným vlastníkom bytov v predmetnom bytovom dome. Návrh však nezobral sčasti späť, preto bolo potrebné sa ním zaoberať. Súd prvého stupňa návrh navrhovateľa 1/ o zaplatenie sumy, ktorá predstavuje rozdiel medzi pôvodne žalovanou sumou s príslušenstvom a sumou 685,11 eur s príslušenstvom zamietol, a to z dôvodu, že nositeľom tvrdeného hmotného práva, resp. oprávnenia sú ostatní vlastníci bytov, alebo nebytových priestorov v bytovom dome ul. L. č. XX v V.. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 100 ods. 1, § 106 ods. 1,2, § 420 ods. 1 Obč. zákonníka, zák. č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Ďalej uviedol, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku, a to jeho výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľa 1/ podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ 1/. V odvolaní uviedol, že zo zákona č. XXX/XXXX Z.z. o bytoch a nebytových priestoroch vyplýva, že činnosť správcu môže byť vykonávaná len podľa tohto zákona. Uviedol, že

v bytovom dome na ulici L.. XX, č. XX v V. došlo k zmene správcov, keď pôvodný správca domu C. L. vypovedal zmluvu o výkone správy ku dňu 30.06.2006. Vlastníci bytov nežiadali správcu o zmenu správcu a zrušenie zmluvného vzťahu medzi správcom a vlastníkom, práve naopak, v liste zo dňa 07.06.2004 trinásti podpísaní vlastníci bytového domu oznámili správcovi domu C. L., že nemajú právoplatne zvolenú domovú správu a zástupcu pri styku s bytovým družstvom. Výpoveď zmluvy o výkone správy OSBD L. nebola ku dňu 31.12.2005 právoplatná. Nebol vyhotovený ani preberací protokol podpísaný zodpovednými pracovníkmi oboch zmluvných strán. Druhým správcom V. V. je nepravdivo uvádzaná existencia tohto preberacieho protokolu. Mal za to, že odporca od 01.01.2006 začal protiprávne vykonávať správcu bytového domu a hrubým spôsobom tak porušil zákon o vlastníctve bytov, za ktoré konanie musí správca niesť vo vzťahu k vlastníkom bytov priamu zodpovednosť. Dôvodil, že zamietnutím návrhu bolo znemožnené jemu a ostatným 37 vlastníkom bytov v dome vrátiť škody im spôsobené z tepelných strát na teplovodoch v tepelnom kanále pred bytovým domom. Uviedol, že od 01.01.2006 do 30.12.2011 správcom bytového domu bola protiprávne spoločnosť odporcu, pričom aj zmluva o výkone správy pre obdobie od 01.01.2008 nie je právoplatná. Správca domu dlhodobo porušoval ustanovenia zákonov, na ktoré ho permanentne upozorňoval. Ďalej uviedol, že vo svojich písomných podaniach žiadal, aby správca a výrobca tepla pre vykurovanie a výrobu teplej úžitkovej vody - spoločnosť W. V. a.s. riešili vzniknutý problém tepelných strát a škôd vyplývajúcich z nich pre všetkých 38 vlastníkov bytov v dome - konečných spotrebiteľov. Túto povinnosť si správca nesplnil, pretože technici OSBD L. k domu nechodili, nevedeli ani čo sa tam robí a tak nemohli zistené nedostatky odborne konzultovať s budúcim výrobcom a dodávateľom tepla KMET V.. Z uvedeného vyplýva, že správca domu nevykonával potrebné odborné konzultácie s budúcim dodávateľom tepla o podmienkach pre uzatvorenie a podpísanie zmluvy o dodávke a odbere tepla. Mal za to, že správca domu zodpovedá vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome za všetky škody vzniknuté v dôsledku neplnenia alebo nedostatočného plnenia svojich povinností vyplývajúcich zo zák. č. 182/1993 Z.z. Uviedol, že správca domu sa mal zaujímať o problémy, ktoré mu boli oznámené vo vyúčtovaní služieb za rok 2004 - 2014. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil a jeho návrhu v plnom rozsahu vyhovel.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa 1/ navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že rozhodnutie súdu považuje za správne a zákonné. Navrhovateľ 1/ nepreukázal, že došlo ku škode, o ktorej vzniku hovorí jednak v návrhu na začatie konania, vo všetkých svojich podaniach a napokon v odvolaní. Škoda navrhovateľovi 1/ nevznikla, pretože dlhodobo a svojvoľne neuhrádzal svoje záväzky voči jeho spoločnosti v podobe pravidelných mesačných preddavkov a vyúčtovaní za príslušné roky v súlade so zák. č. 182/1993 Z.z. Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní namieta, že jeho spoločnosť vykonáva funkciu správcu bytového domu neoprávnene, k tomu uviedol, že jeho spoločnosť si splnila všetky zákonné podmienky stanovené pre tento právny úkon a funkciu správcu bytového domu vykonáva oprávnené a v súlade so zákonom. Navyše tieto dôvody nie sú relevantnými dôvodmi pre posúdenie návrhu navrhovateľa 1/ o náhradu škody, pretože škoda navrhovateľovi nevznikla. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania vo výške 428,33 eur.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu (vo výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľa 1/) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa 1/ nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie v napadnutej zamietajúcej časti na tom právnom závere, že navrhovateľ 1/ v konaní nepreukázal vznik škody (zmenšenie majetkovej sféry), preto ďalej už neskúmal, či sú splnené ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti odporcu za škodu, ani to, či skutočná škoda predstavuje 685,11 eur, alebo inú sumu. Konštatoval, že škoda, náhradu ktorej je možné uplatňovať proti zodpovednému subjektu, nevzniká poškodenému tým, že vznikla pohľadávka veriteľa proti nemu (v prejednávanej veci z vyúčtovania služieb za roky 2006 - 2009), ale skutočná škoda mu môže vzniknúť až faktickým zaplatením dlhu. Vychádzal zo zistenia, že navrhovateľ 1/ sa domáhal proti odporcovi zaplatenia náhrady škody na tom skutkovom základe, že od uvedenia nového zdroja tepla - plynovej kotolne na ul. K. armády v V. do prevádzky došlo k nehospodárnej prevádzke sústavy tepelných zariadení, v dôsledku čoho dochádzalo k tepelným stratám v rozsahu 19,4%. Tepelné straty v období od 01.01.2006 do 30.06.2009 boli odporcom vo vyúčtovaní služieb za uvedené obdobia rozpočítavané jednotlivým vlastníkom bytov vo vyúčtovaní služieb za roky 2006,2007,2008 a 2009. Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že navrhovateľ 1/ nezaplátil odporcovi

vyúčtované náklady na teplo pre ústredné vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody z tepelných strát za obdobie od 01.01.2006 do 30.06.2009. Navrhovateľ 1/ žalovanú sumu 685,11 eur nezaplatil, teda existujúci majetok navrhovateľa 1/ sa nezmenšil. Súd prvého stupňa konštatoval, že majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch navrhovateľovi 1/ ešte nevznikla, preto jeho návrh o zaplatenie 685,11 eur zamietol. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia náhrady škody v celkovej výške 24913,73 eur s príslušenstvom, ktorá škoda mala vzniknúť aj ostatným vlastníkom v predmetnom bytovom dome a návrh nezobral sčasti späť, súd prvého stupňa návrh navrhovateľa o zaplatenie sumy, ktorá predstavuje rozdiel medzi pôvodne žalovanou sumou s príslušenstvom a sumou 685,11 eur s príslušenstvom zamietol, a to z dôvodu, že nositeľom tvrdeného hmotného práva, resp. oprávnenia sú ostatní vlastníci bytov alebo nebytových priestorov v bytovom dome ulica L. XX, č. XX v V..

Odvolačný súd sa s týmto právnym názorom súdu prvého stupňa a s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu stotožňuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a k odvolacím námietkam navrhovateľa 1/ uvádza nasledovné:

Predmetom konania bol návrh navrhovateľa 1/ o zaplatenie náhrady škody vo výške 24.913,73 eur s príslušenstvom, ktorá mala navrhovateľovi 1/ a ostatným vlastníkom bytového domu ulica L. XX, č. XX, V. v časovom období od 01.01.2006 do 30.06.2009 vzniknúť tým, že od uvedenia nového zdroja tepla - plynovej kotolne do prevádzky došlo ku nevhodnej prevádzke sústavy tepelných zariadení na vetve A - L, v dôsledku čoho dochádzalo k tepelným stratám v rozsahu 19,4%. Tepelné straty v uvedenom období boli výrobcom a dodávateľom tepla fakturované a následne odberateľom tepla - odporcom vo vyúčtovaní služieb za roky 2006,2007,2008 a prvý polrok 2009 rozpočítavané jednotlivým vlastníkom, a to aj jemu ako vlastníkovi bytu na ulici L. č. XX/X V.. Mal za to, že odporca porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 182/1993 Z.z., keď ako správca vedel, že projekt Rekonštrukcie tepelného hospodárstva Mesta V. nebol dodržaný, keďže nedošlo k zdemontovaniu štyroch potrubí, preto s výrobcom a dodávateľom tepla nemal uzavrieť zmluvu o dodávke a odbere tepla na ústredné vykurovanie a teplú úžitkovú vodu. Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že navrhovateľ 1/ neuhradil odporcovi vyúčtované náklady na teplo pre ústredné vykurovanie a prípravu teplej vody z tepelných strát za obdobie 01.01.2006 - 30.06.2009, keď navrhovateľ 1/ v jednotlivých reklamáciách vyúčtovania služieb za rok 2006,2007,2008,2009 reklamoval množstvo fakturovaného a následne rozpočítaného tepla pre ústredné vykurovanie, pre teplú úžitkovú vodu, v reklamáciách poukazoval na tepelné straty 19,4%. V konaní nebolo sporné, že navrhovateľ 1/ žalovanú sumu 685,11 eur, ktorej zaplatenia sa proti odporcovi z titulu náhrady škody domáhal, nezaplatil.

Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že za škodu sa považuje ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi. Skutočná škoda znamená zmenšenie (úbytok) majetku poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Podľa ustálenej judikatúry súdov však nemožno za také zmenšenie majetkového stavu poškodeného považovať skutočnosť, že poškodenému vznikla povinnosť zaplatiť určitú čiastku veriteľovi, ale až skutočnosť, že poškodený túto čiastku svojmu veriteľovi skutočne uhradil. Čiastka 685,11 eur, ktorú navrhovateľ 1/ dlží svojmu veriteľovi - odporcovi z titulu nedoplatkov vo vyúčtovaniach služieb za obdobie od 01.01.2006 do 30.06.2009 a ktorú si navrhovateľ v tomto konaní proti odporcovi uplatnil z titulu náhrady škody, nie je ujmovou, ktorá nastala v majetkovej sfére navrhovateľa 1/. Majetkový stav navrhovateľa 1/ sa o túto hodnotu neznížil; tým je vylúčený vznik skutočnej škody na jeho strane. Pokiaľ súd prvého stupňa vychádza zo zistenia, že škoda navrhovateľovi 1/ nevznikla, lebo doposiaľ nezaplatil čiastku, ktorá podľa neho predstavuje škodu, ktorej zaplatenia sa proti odporcovi domáha, posúdil otázku vzniku zodpovednosti za škodu správne. Právny záver súdu prvého stupňa, že navrhovateľ 1/ v konaní nepreukázal vznik škody (zmenšenie majetkovej sféry) bol správny, preto súd správne postupoval, keď návrh navrhovateľa 1/ zamietol. Z týchto dôvodov boli odvolacie námietky navrhovateľa 1/ nedôvodné.

Odvolačný súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľa 1/ podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa podľa § 224 ods. 4 O.s.p. vzhľadom na to, že súd prvého stupňa si vyhradil právo rozhodnúť o trovách konania po právoplatnosti rozsudku podľa ust. § 151 ods. 3 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.